

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 264.

V Ljubljani, v soboto 15. novembra 1884.

Letnik XII.

Strosmajerjev govor

pri otvorenju galerije slik v Zagrebu 9. t. m.

(Konec.)

Druga slovesnost, ki jo danes tukaj imamo, je otvoritev galerije slik. Vsakdo, posebno pa vsak duhovnik napravi naj vsak dan svojo oporoko. Jaz sem jo že napravil. Sklenil sem z življenjem in zdi se mi, da je svet sklenil z mano. Zadosti dolgo živel sem lepoto galerije; mnogo srečnih ur preživel sem v sredi teh umotvorov, v ktere sem svojo dušo potapljal ozirajoč se v davno pretekli čas, v kojem se je gojila umetnost. Iz celega srca izročam to svojo zbirko narodu, v čegar sredi sem se rodil.

Škof na to omenja raznih šol, ki so v zbirki zastopane, v dolgem, jako zanimivem govoru povdarjajoč nekatere posebno imenitne eksemplare. Ljudstvo pa ga je poslušalo da niti trenilo ni, le brezkončni „živio“-klici in druga odobravanja pretrgale so včasih nit govorniku, ki jo je pa takoj zopet poprijel, kakor hitro se je vihar odobravanja polegel. Ko je škof omenjal nekega molitvenika iz 15. veka, ki je veljal 10.000 gld. in je sedaj svojih 100.000 gld. vreden, kojega je tudi akademiji podaril, je bilo gromovitih „živio“-klicev toliko, da jih ni hotelo konca biti.

Na to je škof rekel: So ljudje, ki pravijo: „Ej, ta škof vtaknil je mnogo denarja v akademijo, univerzo in v galerijo slik; kaj hoče to narodu, ki trpi bēdo in siromaščino, glad in žejo! S tem denarjem bi bil narod v gmotnem oziru lahko zdatno podpiral! Narod se bliža poginu, škof pa le znanstvene zavode podpira! Saj človek ne obstoji le iz neumrjoče duše, temveč tudi iz telesa, ktero prav mnogo zahteva. Takim, ki tako govoré, bi jaz pač svetoval, naj nekoliko pogledajo po vzrokih, zakaj da se našemu narodu slabo godi. Blaga je skrb za telesni blagor naroda, plemeniteja pa je vendar skrb za njegov dušni blagor! kajti od duševnih zmožnosti zavisi gmotni napredek!

Najbolj učen pisatelj sedanjega časa o narodnem gospodarstvu, in moj prijatelj Lavalette, čegar dela pač zaslužijo, da bi se v hrvaščino prevedla,

zapisal je taistim na čelo: „Narod, ki zgubi vero v Boga in na svojo moč, nima prihodnosti! Da, da, gospōda moja, pomanjkanje idealizma vstvarilo je sedanje socijalne razmere. Narod se šest dni muči, da sedmi dan zasluček zapravi, namesto da bi ta dan po božji zapovedi počival, ter si blažil srce in duha! Stvarnik vložil je nagon v vsako bitje in v vsak narod, ktero ga sili, da se ohrani. Vsak narod, ki v dnevih izkušenj ne zgubi poguma, ki se s ponosom bojuje za svoje pravice, za svoj obstanek, za svojo prostost; narod, pravim, ki se je odločil ali prosto živeti ali pa slavno poginiti: ne more zginiti! Mora mu napočita zora slobode! Narod, ki se tega zaveda in ima trdno voljo neiztiran dospeti do svojega smotra, mora si vgladiti pot do sreče, do slobode!

Dalje so nekteri prašali, zakaj da se ne brigam za narodne šole. Pripoznavam imenitnost in pomen ljudskih šol, izgojiteljice naroda so, kateri nam je ravno najslavniše može porodil; dvignili so se večinoma spod ubožne kože. Ponosen sem, da sem se sam dvignil iz takega ozračja. Kolikor se ravno dá, podpiram tudi ljudsko šolstvo v svojem področji in nikdar mi ne bode žal za žrtve, ki sem jih na žrtvenik narodnega šolstva položil. Le za onih 40.000 gold., ki sem jih priložil k ustanovitvi Djakovskega bogoslovja, podala se mi je črna zahvala od ljudi, ki si usojajo še dandanes prvo ulogo igrati v javnosti.

Za svojo dolžnost si smatram narodno šolstvo ravno tako gojiti, kakor sem se namenil učenost podpirati, kajti učenost je moč, po kateri se dojde do slobode. Pravo slobodo pa je treba prav ocenjevati. Kar je enemu prostost, je drugemu hlapčonstvo. Zatoraj presrečno želim, da bi nam narod rodil kolikor mogoče učenjakov in da bi jih ravno tako spoštoval, kakor vojaka, duhovna! Moja želja je, da bi si naša mladina edino prizadevala doseči kak sedež v akademiji znanosti.

Presrečno nadalje želim, da se nam univerza skoraj popolni; to zahteva sijajno ime, ki ga ima čast nositi naša univerza. To zahteva njeno bitje. Nadalje želim, da se bogoslovna fakulteta ne loči

od drugih fakultet. Tudi avtonomija akademije in univerze mora se varovati. Vednost mora ostati prosta! S tem pa nečem porušiti organične zveze med vlado in univerzo; ne, še tesneja naj taista postane in med obema naj se napravi razmera, kakor je ona med materjo in hčerjo! Obiskavajočim galerijo slik, sililo se Vam bode vprašanje na jezik: „Zakaj li nam je škof samo slike svetnikov nakopičil?“ Ako je to napaka, je napaka časa. V srednjem veku porajali so ljudje mnogo na vero in umetniki slikali so več svetnikov, kakor pa posvetnih podob. Dati sem Vam pa hotel ob enem izgled, da si znanost in vera nikakor ne nasprotujeta. Obe ste lesketajoč odsev enega solnca. Vera in znanost gojila se bo na naši akademiji v enaki meri. Konečno izročam akademiji v spomin današnjega dneva zlato in srebrno svetinjo, kateri ji je poslal Nj. Svetost papež Leon XIII., ki je prijatelj Jugoslovanom.

Ločitev zakona na Francoskem.

(Konec.)

In kaj naj rečemo o novi postavi? Najboljši odgovor so besede republikanskega lista „Liberté“: „Naše navade naj se predrugačijo, ne pa zakonske postave“. Te besede so najboljša kritika. Proudhon, največi proticerkveni francoski mislec našega veka stal je v tem oziru na katoliškem stališču. On je trdil, da mora mož imeti one lastnosti, kakoršne terja od prihodnje svoje žene; in ta nekrščanski filozof držal se je sam tega načela, toraj ni čuda, da so bili njegovi otroci dobri kristjanje. In nehoté je francoska zbornica ravno v tem oziru dobro zadela, da je privolila ženi iste pravice kakor možu, in to je tudi krščansko načelo. Liberalni listi so, se vé, zelo ropotali zoper to določbo, toda senat se na to ni oziral, in tudi zbornica je slednjič temu pritrdila. Nikakor ne odobravamo nove postave; toda to edino dobro stran ima, da je i žena pred postavo enaka možu.

Da se razumemo, oglejmo si le za trenotek francosko družinsko življenje.

LISTEK.

Dvanajst večerov.

Pogovori doktorja Junija z mladim prijateljem.

(Dalje.)

Četrty večer.

J. Kaj novega, Mirko? Že pet dni se nisva videla.

M. Posebnega nič. Veste, da sem najrajši doma in ne briga me veliko, kaj se po svetu godi.

J. Vem vem dobro. Vedno v knjigah tičiš, zamišljen noč in dan. Zatoraj pa že pričakujem, kaj mi boš prerekal o tem, kar sem zadnjikrat gogoril o lepoti.

M. Ena reč mi ne more v glavo.

J. In ta je?

M. Rekli ste, da so bitja tem lepša, čim sovršeniša so, da so toraj tudi živali lepše od rastlin. To se mi ne zdi prav ali vsaj zлага se ne z mnenjem, ktero imajo v obče ljudje o lepoti. Nikdo na svetu ne bo trdil, da je n. pr. prase lepše

kakor lilijska, in tako bi lahko navel veliko drugih vzgledov.

J. Ne tajim sicer, da se v nekterih bitjih razodeva posebno lepota, v drugih pa dobrota. Ona so za to vstvarjena, da nam dopadajo, in nas razveseljujejo, ta pa, da jih vporabljam v svoje svrhe. In tako je tudi v omenjenem vzgledu. Cvetice nam malo ali nič koristijo, one nas le zabavajo s svojimi barvami in z vonjavo, pravimo jim, da so lepe, ker nas mikajo, nam dopadajo. Prese pa cenimo le toliko, kolikor je zakoljemo in jemo njegovo meso, zatoraj mu pravimo, da je dobro sicer, a ne lepo, marveč grdo. Sicer pa lahko vidiš, da govoré o lepoti raznih bitij sodimo navadno le po očeh. To pa, mislim, da ni prav. Ako hočemo pravo in celo lepoto kakega bitja oceniti, ne smemo soditi le po tem, kar se očem kaže, ampak gledati moramo na sovršenost bitja, kako se namreč to, v sebi vedno eno in isto, različno razvija, ali vsaj razvijati zamore.

M. Kako pa spoznamo ono sovršenost bitja?

J. S telesnih bitij povzamemo jo s čuti, med kterimi je, se vé da, vid prvi in najpoglavitiši.

M. In tako tedaj sodijo nam čuti o sovršenosti in lepoti bitij?

J. Nikako. Rekel sem, da s čuti ono sovršenost le povzamemo z reči, čuti nam vpodobijo telesna bitja in s teh podob duša posnema bistvo reči. Zatoraj pa nikakor čuti ne sodijo o sovršenosti in lepoti, ampak razum, ki po čutih pride do spoznanja reči in njihove sovršenosti. Vsi smo prepričani, da o lepoti soditi, lepoto spoznati more le kdor ima razum.

M. A mislim vendar, da že sami čuti brez razuma nam navadno nezmotljivo povedó, ali je reč lepa.

J. Jaz pa mislim, da čuti sami o sebi lepote še pojmiti ne morejo. Ali si videl na priliko, da bi se krava vstavila pred grmom lepih cvetic in jih občudovaje gledala. Ali pelji ovco v „stanze“ Rafaelove ali v „Pinacoteco“ vatikansko in videl boš, ali se bo za kako onih nebeških slik zanimala in postanši radovedno gledala, kakor gleda, kogar lepota mika. Zastonj boš čakal. A potrosi si soli in otrobov in videl boš, kako bo hitro zavohala in začela lizati. Zakaj to, ono pa ne?

M. Ker za otrobe in sol ima nos že vstvarjen, a za lepoto ne.

V Franciji je vzgoja hčera kaj vestna, da večinoma vzgledna. Od tod tolika pobožnost ženskega spola in toliko število onih, ki se posvetijo samostan-kemu poklicu in dejanski ljubezni.

Drugače je pri moških. S prva sicer stariši navadno skrbé za dobro vzgojo, toda ko stopi deček v mladeniško dōbo, stopi tudi med svet brez vsacega nadzorovanja. On postane prost. „Mladost je norost“. Tega načela se držé celó poštene stariši. Mladeneč zabrede tako daleč, da se spomni ženitve navadno že v poznejših letih. Čut krščanski, če hočete človeški, nam ne dopusti obširneje o tem pisati. S kratka: Moški se ženijo, ko so se že preživeli. Tak stopi v zakon z nepopačenim dekletom 17 do 24 let. Gotovo žalostno življenje, kajti le redek je slučaj, da bi bila potem zakonska po vsem srečna.

In kako slabo vpliva na zakonsko življenje francosko slovstvo (romani), gledališča in časnikarstvo, to znano je obče! Idejalizovano prešestvo, to je francoskim romanopiscem vsakdanja hrana . . .

Pravo je trdil član francoske akademije, Maime du Camp, rekoč, da je vedno le mož kriv nesreče svoje žene; „zgubljene stvari“, se vé, ne vzamemo v poštev . . .

Od mnogih strani se je trdilo, da bode „1. avgust t. l. za vse osleparjene soproge, za vse nesrečne gospé, katerim se z doto tudi moževa ljubezen zmanjšuje, posebno pa za odvetnike imeniten dan, velik praznik, katerega naj bi v svojem koledarji z rudečo barvo zaznamovali“. Mi se tega sedaj še ne drznemo trditi. Prvič se bo vsaka žena premislila, predno bo prestopila odvetnikov prag, kajti pri tej neprijetni pravdi bo le žena na slabšem kot slabjši polovica. Dalje pride sama, da-si nedolžna, več ali manj v slabo imé, najskrivnejši zadeve razobesijo se po časnikarskih plotovih, kar vsaki gotovo ne more biti na ljubo. Žené namreč, ki se tega praznika veselé zgubiti več na časti dosti navadno nemajo, z malimi izjemami naberajo se le iz krogov gledališčnih igralk, umetalc in itd.

Drugič tudi to potrebe in koristi nove postave ne dokaže, da je v Franciji 20 do 40 tisoč ločenih zakonov „a thoro et mensa“. V pretečenih mesecih oglasilo se je namreč le okoli 1500 od vseh onih tisočev za popolno ločitev (divorce), akoravno že ločeni (a thoro et mensa) le navadnega potrdila od dotične sodnije brez daljne preiskave ne potrebujejo. In še ti so bili večinoma taki, ki že davnej splošnih nravnih postav ne poznajo. Človek bi bil mislil, da bodo osleparjeni soprogi v sodnije kar drli, posebno pa nesrečne gospé, kajti te so, ločene le „a thoro et mensa“, še vedno od svojih mož odvisne, ker brez soprogevega dovoljenja nobene pravice do svojega premoženja niti do kake dedščine nemajo, in vendar jim nova postava popolno prostost ponuja.

Pa še nekaj je pomisleka vredno soprogom. Člen 298. izrečno določuje, da se krivi sprog s sokrivo nikakor poročiti ne sme. Zbornica je to v postavo sprejela, da bi se ji ne očitale, da prešestvo priporočuje. Toraj zopet krščansko stališče, da-si primorano. Dalje določuje člen 295., da se osebam, ktere že jedenkrat po postavi ločene, tudi drugi zakon sodnijskim potom razrušijo, ne dovoli nadaljna ženitev in možitev. Republikanci so od nove po-

stave mnogo pričakovali, toda ravno zadnji določbi skazite jim mnogo. Poleg tega so pa tudi dokaj veliki stroški, samo kolekov treba je neki več sto frankov. Toraj si morajo ta „sport“ le bolj imoviti dovoliti. Brali smo celó, da so višji krogi v Faubourg-Saint-Germain-u sklenili, v družbi vsacega ločenca se ogibati. In ta zgled posnemali bodo tudi v meščanskih krogih.

Kaj pa je premotilo možé, da so za to postavo glasovali, ki je na prvi pogled res „modra in koristna, a bo s časoma Francozom še delala pregla-vice?“ Edino le sovraštvo do cerkve, češ, da ločitev zakona republikansko načelo terja. Obravnavali so to postavo kot bistveno politično vprašanje, kot pridobitev prostosti in republikanskega napredka. Da so pa republikanska načela tudi proti cerkvi napèrjena, o tem smo gotovo enacih misli. Tudi „pre-peličarji“ pri tem nimajo čistih rok. Saj je bil glavni agitator za to postavo žid Naquet, znan bogotajec. Nedavno umrli Cremieux pa je to vprašanje sprožil. Po pravici je toraj msgr. Freppel to postavo — posledico semitskega gibanja imenoval, kteremu se bodo antisemiti vstavili.

Največ ležeče jim je na ženskah, ker te, kakor rečeno, so večinoma poštene. Ločena žena, tako sklepajo, bode se zopet omožila in tako ravnala proti cerkveni postavi. Ta proti-cerkveni boj postave priznala je prostožidarska loža (Régénération) v Bar-le-Duc-u javno v pismu do Naqueta: „Ker katoliška cerkev vedno načelo zakonske ločitve pobija, zadel jo je hud vdarec, ko sta zbornica in senat postavo sprejela. Človeške postave so zopet pri tej priložnosti božje zapovedi nadvladale. Zmaga pameti nad cerkvenim babjeverstvom je sijajna. To vprašanje ni le socijalno in pravno, temveč tudi politično. Država je cerkvi plačala ter pričela ločitev teh starih, po značaji nezdružljivih in le po konkordatuzdruženih zakonskih. Tako je toraj prvi korak storjen do ločitve med državo in cerkvijo.“

Pohujšanja in sploh slabih zgledov se po novi postavi manjkalo ne bo, za to bodo skrbeli listi. Vendar smemo upati, da takih posledic postava ne bo imela, kakoršnih si obetajo republikanci. Krščansko-nravna zavest v Francozih je danes močnejša, kakor za časa prekucije. Le ko bi ta postava nekaj desetletij bila v veljavi, potem bi se zagrizla kakor rak v meso naroda in škodovala bi neizmerno „družinskemu in političnemu življu mogočne Francije“. „1. avgust t. l. kot petek postal bi tudi francoskemu narodu nesrečen dan, kot rojstni dan družinske prekucije in političnega prevrata“. Toda do tega, upamo, ne bode prišlo; kajti ljudovlada ima še komaj za eno desetletje življenja v sebi. Cerkev ima novo skušnjo, a smelo trdimo, da se bode prepričanje o potrebi nerazločljivega zakona le oživilo in ojačilo.

H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. novembra.

Notranje dežele.

Počakajte, da vidimo, kaj znate, vi možje nemško-liberalne krvi, ki še sami v sebi ne

veste, kaj, kje in kakošna bo vaša stranka leto osorej! Volitve jim gredo po glavi. Le škoda, da gospodje levičarji, kateri bi jo, ako bi bilo potreba, za silo tudi z anarhisti vdrli čez grm in strm, ne vedó prav za prav, kje bi pričeli. Po dolgem vgi-banji prišli so do prepričanja, da bi bilo vsekako najbolje na Dunaji, kjer je središče vsega političnega javnega življenja, svoje šotore razpeti in delo pri-četi; vse bi bilo dobro, ko bi le na Dunaji ne bilo strašila, ki se mu izjemni stan pravi, pred kterim imajo gospodje liberalci nepopisljiv strah. Saj se še spominjamo, kako so se mu vpirali v mi-nulem državnem zboru, kaj so si vse prizadeli, da bi bili tedaj od vlade same predlagano postavo o vpeljavi izjemnega stana spodbili, in vendar nam je še danes nerazumljivo: zakaj? Izjemni stan je namenjen edino le za hudobneže in anarhiste, ki so lansko leto in letos z nečuvano predrznostjo jeli po Dunaji gospodariti in strahovati in vendar se ga tudi liberalci bojé, da si še celó volitve ne upajo pričeti pod varovalnimi peruti izjemnega stana. Kaj je li tega vzrok? Slaba vest in državo ter vele-izdajno postopanje nemško-liberalnih voditeljev, ki imajo za Bismarka in Prusijo več srea, kakor za svojo domovino. Iz tega namena hočejo menda naj-prej na Dunaji pričeti agitacijo, da bi se izjemni stan odpravil, ker potem bi si že upali bolj ne-sramno postopati v hujskanji proti sedanji vladi, kakor pa sedaj. Dunajčani so se pa ravno izjem-nega stanu toliko privadili, ker so si na njegovi podlagi vsaj zopet življenja in premoženja svesti, da bodo pač raje liberalce popustili, kakor pa se odlo-čili za odpravo izjemnega stana.

Grof Kalnoky, naš minister zunanjih zadev, je mojster, kteremu iz cele Evrope priznanje do-haja. Kar so pred njim vgbali in vgbali, to se je njemu posrečilo: avstrijsko in rusko politiko namreč v soglasje spraviti, grozno pošast medsobojne vojske prepoditi in na njeno mesto angelja miru in med-sobojno zaupanje postaviti. Grof Kalnoky je poznal razmere na ruskem dvoru bolje nego vsak drugi minister na Dunaji, ker je bil več časa avstrijski poslanik v Petrogradu in vsled tega tudi s prvim ruskim državnikom osoben prijatelj. Lahko mu je bilo diplomatične niti tako napeljati, da so na ru-skem dvoru v Petrogradu jeli v Avstrijo skozi druga okna gledati, skozi ktere niso samih sovražnikov in nasprotnikov videli, za ktere so avstrijski prejšnji nemški ministri Avstrijo naredili, meneč, da bi bil političen smrtni greh, če bi bile Avstrija in Rusija prijateljci. Koliko vrišča je bilo še lansko leto ob poljsko-ruski meji, že smo pričakovali, da bo zdaj zdaj za tem ali onem voglom puška počila. Kalnoky in Giers sta razumela razgnati črne oblake, ki so se nad avstro-rusko mejo vzdigovali. Za dōbo politične dvombe prišla je politična jasnost in vsa Evropa občuduje moža, ki sta napravila zgodovinsko imeniten shod v Skiernievicah, ktere bo venčala oljka miru nasproti vsem tistim imenitnem krajem, kjer si spleta vojskovodja venec iz lavorike, ki mu je ozelenela v potocih krvi, ktera se je prelivala.

Slovan gré na dan! velja med Jugoslovani posebno o **Hrvatih**. Kakor tudi jih po eni strani Madjari stiskajo in vse le mogoče načine poskušajo, kako bi si jih popolnoma podjarmili, tako se po drugi krepki jugoslovanski duh ne dá vkleniti v spone, ktere so mu zoprne iz dna srea! Prost hoče in mora biti Jugoslovian in na priboritev te blaginje so obrnjeni vsi njegovi koraki. Škof Strossmayer, naj-večji med jugoslovanskimi domoljubi, pokazal nam je pot, po kateri nam je krekati, da dojdemo do prave prostosti. Opirati se nam je z eno roko na vero v Boga, z drugo pa na znanost in pošteno de-lovanje. Strossmayer tega ni govoril iz fanatizma, temveč iz lastnega prepričanja. Sploh pa 70letni starček nima vzroka, da bi svoj narod, za kterega je toliko žrtvoval, s frazami slepil. Njegova beseda, ktero prinašamo na uvodnem mestu, prišla je iz

J. Zakaj pa ne?

M. Ker lepota se ne dá zavohati.

J. A dá se ugledati? Ali nema ovca oči?

M. Mislim celó, da ima pet čutov, kakor človek.

J. In z vsemi petimi ne vidi in ne sliši in ne izvoha lepote? Zakaj ne?

M. Ne vem.

J. Ker nima razuma, s kterim bi jo pojmila.

M. In vendar mi ne more v glavo, kar pravi-te. Glejte n. pr., tukaj ugledam cvetico raznobojno: koj mi dopade, lepa je. Pri tem ni gotovo razum ničesa preiskoval in določeval, cvetica, komaj ugle-dana mi je dopadla.

J. Zdi se, da ne, a vendar je razum in le razum, po tem, kar so mu oči razodele, razsodil, da je cvetica lepa; on je prvi ugledal ali spoznal po očeh one lastnosti v cvetici, brez kterih ne more biti nobena reč lepa, spoznavši jih ni sicer izrečno sodil: cvetica je lepa, ker je taka in taka, a ker jo je kot tako spoznal, vzbudila je v njem dopadenje; ni rekel sicer: lepa je, a občutil je njeno lepoto s tem, da mu je dopadla. Kakor hitro duša po čutih vzre reč, koj razum zapazi skladnost med deli: vse

je vrejeno po pravilu, ki veže vse v enoto, ta raz-nolična enota, ktero je razum duši pokazal, je ob-jeektivna lepota, ktera vpliva blagodejno na dušo, tako da ji dopade. A vse to se godi tako naglo, da se onih raznih činov ne zavedamo in tako se zdi, da to lepoto sodimo s čuti, ne pa z razumom, da lepota čutom dopada ne pa duši.

M. In vendar čuti pojmiyo telesnost ali te-lesne reči, a v teh je tudi lepota, tedaj vsakdo bi mislil, da s telesnostjo pojmejo čuti tudi telesno lepoto?

J. A kdor pojme kako reč, ni treba, da pojme ž njo vse njene lastnosti; reč ima več lastnosti in mogoče je, da pojmemo eno ali drugo, kolikor smo vzmožni pojeti. N. pr. zlata ura ima lastnost, da je prostorna in rumena, kdor ima pa roko in oko zdravo, da vidi, pojeji mora vso uro po obeh last-nostih; a slepec, ki ne vidi, ima pa roko, pojeji jo more le kolikor ima lastnost prostornosti, ne pa ko-likor je rumena, ker kot slepec barve ne more vsprejeti. Tako je tudi pri telesnih rečeh, te imajo več last-nosti, n. pr.: so prostorne, trde ali mehke, bojne itd., ovake lastnosti čuti lahko pojmejo v rečeh, a telesnost ima lahko tudi drugih lastnosti, kterih čut

ne more pojeti, in ena izmed takih je lepota, ktera je v telesnosti upodobljena. Ali ni toraj mogoče, da čuti pojmejo druge lastnosti telesnega bitja, lepote pa ne? Kaj takega zapazimo pri živalih, krava, n. pr., pride do grede lepih cvetic, jih ugleda, jame vohati, ako ugaja nosu duh, začne se pasti in ako paša ugaja tudi okusu v gobci, toliko časa je, dokler ima kaj, ali dokler se nasiti. Toraj vidiš, one lepe cvetice bile so predmet raznim čutom po svojih raznih lastnostih, vidu, ker so bile prostorne in bojne, nosu, ker so dobro dišale, okusu, ker so bile tečne. A razen vsega tega imele so tudi lastnost, da so bile lepe. In vendar krava ove lepote ni upoznala, za-njo niso bile lepe. Videla je cvetice, vohala, jedla, a lepe cvetice ji niso dopadle, ne mi-kale, nisi je videl pred gredo postati in lepoto cvetic občudovati. Cvetice so bile sicer predmet kravinim čutom, a ne njihova lepota. Tedaj vidiš, da se zamore reč pojeti s čuti, a vendar se pri tem lepota ne vsprime. Bodi li lepota v telesnosti, to sicer pojmejo čuti, lepoto pa samo duša po razumu.

(Dalje prih.)

čistega prepričanja in odkritosrčnega srca. Zato je pa našla tudi zopet pot k sreči. Lahko pa tudi Hrvat škofa Strosmajerja spoštujejo in slavé, ker jim je velika dobra dela skazal. Od vseh njegovih domoljubnih del ne mislimo govoriti in tudi ne moremo; a koliko je on storil za vseučilišče in druge naprave in zdaj spet za „galerijo slik“ bo v sreči naroda hrvaškega vstalo zapisano, dokler bo narod sploh še na svetu.

Avstrija v Afriki. Misel od dne do dne krepkeja postaja in se vedno dalje razširja. Dunajski listi bavili so se že večkrat s taisto in ravno kar je bila zopet ondi brati. Avstrijo njeni kaznjenci na leto kljub temu, da taisti mnogo zaslužijo, vendar-le še ogromne novce stanejo. Zato je jela misliti, da bi napravila kje zunaj kake naselbine, kamor bi izvaževala tisto sprideno blago človeške družbe. V Dalmacijo in na njene otoke ne gre, ker bi ondi kaznjenci prelahko uhajali. Prišla jim je na misel Afrika in ravno sedaj, ko cel svet le v Afriko tiši, kakor bi ga le ondi še zveličanje čakalo, zdi se tudi Avstriji jako ugoden čas, da si ondi pridobi nekoliko zemljišča, kamor bo potem večje hudo delce izvaževala ter jih ondi po ustanovljenih faktorijah (nasadbinah) razdelila, da si bodo morali sami kruh služiti. Misel ni slaba, vpraša se le, če ni zmišljena. Če že družega dobička ne bomo imeli, bo že saj to nekaj vredno, da bo človeška družba tacihi tičev rešena; kajti malo je upanja, da bi se po dokončani kazni domu vračali, temveč bodo rajši ondi pogledali za kruhom. Kogar bi pa vroča želja iz še bolj vročega podnebja vendar-le domu gnala, ta bi si Afriko izvestno zapomnil za celó življenje in bi se nikdar več ne podajal v nevarnost še kedaj tjekaj priti in pokoriti se na veke.

Vnanje države.

Srbsko-bolgarske homatije, ki so letos toliko govorjenja in še več pisanja povzročile, so pri kraji! Sporazumeli in pobotali so se ob Timoku. Tudi o vstajih se nič več ne čuje. Obe vladi jeli ste pa svojo pozornost tem skrbneje obračati na narodno gospodarstvo, kteremu v prospeh je železnica izvestno prva podlaga. Srbija, kakor tudi Bolgarija si vse prizadevate, da bodeite dopolnili ob pravem času svoje obljube glede dogradbe orijentaliskih železnic. V Sofiji, kakor v Belemgradu je že vse dognано, kar po oboji strani do popolnega zvršenja še manjka in kedar spomladi prvi sneg skopni, zasadi se bo tako v Srbiji kakor v Bolgariji h krati lopata v grudo, da jo vravná in za železno cesto ugodno pripravi. Kaj bode s Turčijo, sam Bog vé! Toliko je gotovo, da če je ne bodo vedno dregali, ne bo nič! Vsled najnovejših poročil sporazumela se je neki z baronom Hirschom, kteremu misli še ne dodelane proge izročiti v zgradbo. Ako je vest resnična, potem se smemo pač kmalo nadjati, da se bode Dunaj naravnost vezal z Solunom. Če pa ni, tem bolj žalostno, kajti le edino Hirschovo podjetno društvo bilo bi vstani ondi vspešno delati, ker ima tudi do sedaj obstoječe turške železnice v rokah, nobeno drugo bi mu z malimi progami, ki še na zgradbo čakajo vspešno in brez lastne škode konkurirati ne moglo.

Francoska se giblje. Štiri parnike najeli so pri parobrodnem društvu, da jih oblože s strelivom in vojak, ter vse skupaj pošljejo v Tonkin svojim bratom, kteri se ondi od samih stisk in težav že komaj vzdržé na svojem mestu, posebno odkar so kitajci toliko tajelov in pavovega perja za glavo vsacega Francoza razpisali za nagrado. Parniki „Cheribou“, „Canton“, „Chaudernagor“ in „Bien-hoa“ peljali se bodo iz Toulona, kjer so sprejeli potrebno množico streliva in drugih reči, v severno Afriko, v Algier in Filipovil, po ondašnje afrikanske lovec, kterih bodo 5000 mož naložili, da gredo z njimi v Tonkin. Če pa to ne bo zadosti, pripravili bodo pa že še nekaj parnikov in vojakov, s kterimi bodo ob svojem času v Azijo odrinili. Dolgo je trajalo, preden so se odločili ali bi, ali bi ne. Da so sploh tako dolgo cincali, vzrok so nekoliko tudi slaba in strahovita poročila generala Milota, ki se moral iz Tonkina domov vrniti. Kolkoda so taka poročila vredna, je sploh znano, in vendar so mu nekteri verjeli in so se zaradi tega vjedali za vsak krajcar in vsacega moža, ki bi moral še na skrajni iztok oditi. Milot je neki strašil, da kar jih mrzlica ne bo pobrala, pobili jih bodo pa Kitajci. Mogoče, mogoče pa tudi ne.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 15. novembra. Čast. g. Karol Heidrih biva vže poldeveto leto zunaj svoje domačije, sedaj kot duhovnik misijonskega reda sv. Vincenca ali lazarist v Neudorfu blizu Dunaja, kjer v ženski kaznilnici z dvema duhovnima tovaršema ima oskrbovati do 600 ljudi. Kakor je v kratkem pisal prijatelju, živim prav zadovoljen, pravi, brez kake skušnjave, da naj podam se na Kranjsko ali v Ljubljano. O ko bi bil jaz kot duhovni voditelj ali spirituval imel sedanje skušnje! Tu pri nas se živí tiho in pokojno. Dušice naše imajo lepo priložnost premišljevatij svoje hudobije, in mnoge se

popolnoma spokorijo, mnoge pa postanejo še trdovratnejše. V takih napravah se spoznava bolj natanko revno človeško srce; tu v Neudorfu je šola življenja, tu se kaže hudi duh sedanje dobe in grozni sad njen. Tu se shajajo katoliki, protestantje — luterani, kalvini, judje, brezverci ali novi poganje; ljudje polni žive vere, pa tudi skozi in skozi zakrknjeni, kakor angelji nekteri, pa tudi poživljeni in satanski. Tu se nam razodeva Božje neskončno usmiljenje v največi svetlobi, pa tudi nezapopadljiva človeška trdovratnost do milosti Božje. Duhoven pastir ne smé nikdar obupati; v Boga zaupati pa moliti, to pomaga časih čudovito, a pomagalo bi vselej, ko bi človek prav in stanovito molil. Vidim, da ti ni neznano, da me je Bog po svoji milosti poklical letos na novo polje duhovskega delovanja. Ne vem, kako je prišlo do tega; jaz sam bi se ne bil nikdar nadejal. Imel sem duhovne vaje v Šent-Hipolitu duhovnom vpričo škofa o velikonoči, potem na Dunaju vpričo nadškofa, in redovnikom Minoritom, kterim je predstojnik P. Alojzij Poljak, Kranjec iz Tržiča domá, v njihovem samostanu. Težavno opravilo prevzel sem rad in izvrševal ga s srčno radostjo in ljubeznijo, in Bog je blagoslovil moj trud, da se mu dovolj ne morem zahvaliti. V tej dobi opravi sem imel tudi nekoliko s kanonikom dr. Jegličem. Po njegovem pisanji bil sem do solz ginjen, češ, to je — anima candida — mašnik Gospodov — ljubeznjiva duša! Bog ga ohrani še mnoga leta! V koledarji družbe sv. Mohorja sem bral življenje ranjkega kneza in škofa: Ein schweres Stück Arbeit! — Pozdravljam posebej... ter se priporočam v po-božen spomin!

Iz Žabnice, 12. novembra. Danes po sv. maši sem spremljal ljubega mi gospoda proti gradu Erenavu. Vračaje se domu, zapazim, da se na Šutini kadi. Mislim, da bi utegnili imeti peko v kaki hiši. Pa bolj ko se bližam domu, gosteji je dim, visokeje se spenja in temneji postaja. Ko pridem do svoje hiše, pa vidim, da neka streha na Šutini že s plamenom gori. Hitro pošljem svojega strežnika v zvonik in milotužni glas zvona začne klicati sosede na pomoč. Zdaj grem na Šutino in kmalo sem pri ognji. Gorela je precej osamljena hiša. Druge hiše niso bile v nevarnosti, ker je bilo popolnoma mirno, brez vetra. Previdni sosedje so pa vendar bližnje strehe dobro zavarovali. Le edina hiša je pogorela. Rešili so razun nekoliko obleke skoraj vse. Zažgal je sedemletni gluho deček iz sosednje hiše. Opominjamo in opominjamo: glejte na otroke, skrivajte vžigalice in pazite na ogenj. Žalibog! vse opominjevanje je le glas vpiočega v puščavi. Ljudem se dopovedati ne da. Ko pride nesreča, ktera bi se bila prav lahko odvrnila, potem je pa jok in stok — a prepozno.

Domače novice.

(*Slovensko gledišče*) bo v ponedeljek zvečer. Ker se je poslednje predstave na vseh svetnikov večer toliko naših rojakov z dežele vdeležilo, si pač ne moremo kaj, da ne bi taistih še enkrat na bodočo igro „Doktor Robin“ v trdnem prepričanju, da so bili pri poslednji predstavi tako vrlo zadovoljni, opozorili. Ker je ravno mesečni somenj, bo marsikoga pot semkaj pripeljala, ki bi sicer ne bil prišel.

(*Duhovno Pastirstvo*), II. del, je ravnokar izšlo. Na 14 polah prinaša splošno liturgiko, govoreč o sv. časih in zgodovini zapovedanih praznikov; o sv. prostorih, o altarji, o pokopališčih...; o liturgičnem jeziku in sv. poeziji; o sv. rečeh, kakor: sv. oblačila, cerkveno posodje, razni simboli, sv. podobe in svetinje... Iz posebne liturgike pa podaja ta del nauk o javnih ljudskih pobožnostih, o duhovnih dnevnicah, in vso obsirno tvarino o sv. maši. — Dobiva se tudi ta zvezek v Katoliški Bukvarni v Ljubljani: cena mu je 95 kr., po pošti zaradi poštne 10 kr. več.

(*Na tukajšnjih c. kr. izobraževalnicah za učitelje in učiteljice*) je v I. letu 23, v II. 13, v III. 15 in v IV. 20, vkup 71 pripravnikov; potem v II. letu 28 in v IV. 19, vkup 47 pripravnic.

(*Razpisi učiteljskih služeb*.) Na Kranjskem: Na enorazrednici v Podbrezjah na Gorenjskem s 400 gld. letne letne plače in s stanovanjem. Prošnje do 30. nov. t. l. pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kranji. — Na enorazrednici pri Sv. Gregorji na Dolenjskem. — Na dvorazrednici v Mozeltji druga učiteljska služba s 400 gld. letne plače. Prošnje do 28. nov. t. l. c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v

Kočevji. — V Novomeškem okraji: na dvorazrednici na Mirni nadučiteljeva služba s 500 gold. letne plače in s stanovanjem in druga učiteljska služba s 410 gold. letne plače do 15. nov. t. l. — Na dvorazrednici v Črmošnjicah druga učiteljska služba s 400 gold. letne plače in s stanovanjem do 30. nov. t. l. — Na Štajarskem razpisujejo se naslednje učiteljske službe, ter se bodo za trdno nastavile: Pri sv. Nikolaju nad Laškem, v Lučah, Konjicah, Mozirji in Rečici.

„U. T.“
(*Vabilo k občnemu zboru*) „katoliškega povernega društva“ v Celji, ki se obhaja v nedeljo 23. novembra t. l. popoldne točno ob treh v vrtni dvorani „pri belem volu“. Dnevni red: 1. Razna sporočila. 2. Volitev novega odbora. 3. Razni nasveti. Opomba. Pri zborovanji smejo pričujoči biti tudi društveni prijatelji, ktere pripeljejo v dvorano društveniki. Pri zboru predloge staviti in glasovati smejo pa le društveniki udje. Pri tej priliki utegnejo društveniki odrajtati zaostalo letnino; tudi novi udje se pred zborovanjem zamorejo vpisati v društvo. Po zborovanji, ki utegne trajati do 4. ure, se bo igrala tombola na korist ubožnim učencem in učenkam iz okoličanskih šol. Častite ude in druge društvene prijatelje vljudno vabimo in prosimo, naj se blagovolijo tega društvenega shoda vdeleževati v prav obilnem številu.

Odbor katol. podp. društva.

(*Na „pevski večer“*), kterege priredi juter večer pevsko društvo „Slavec“ v prostorih pri „Tavčarji“, opozorjamo slavno občinstvo, ker bode program, kakor smo že poročali, zelo zanimiv.

(*Za mlinarje*.) Nova obrtnijska postava zahteva namreč, da nihdo ne sme nobenega rokodelstva izvrševati, kdor nima zanj sposobnosti in taiste poverodostojnih spričevalih ne dokaže. V naši deželi pečalo se je do sedaj mnogo mlinarjev poleg mlinarstva tudi s peko za prodaj. Dotična gosposka zahtevala je od mlinarjev spričala sposobnosti, da so se namreč tudi pekarije izučili, ter da so toliko in toliko časa pri kakem peku za pomočnika delali. Mlinarjem se to ni prav zdelo in so se pritožili na ministerstvo poljedeljstva, in taisto jim je prav dalo, rekše: da mlinar za peko kruha za prodaj ne potrebuje nobenega spričevala sposobnosti.

(*Sedanje kaznilnice*) nikakor ne spolnujejo svojega namena. 17letni Prelovšek iz Trzina je še le pred kratkim dosedel svojo 18mesečno ječo zaradi tatvine denarja na Mengeški pošti. Ni se bil še dobro doma oddahnil, kar se že zopet čuje o njem, da je napadel v družbi s svojim bratom nekega usnjara, kteri se je 8. t. m. ob 6. uri zvečer skozi Trzin peljal. Hotela sta mu pobrati nekaj usnja. Ko je pa usnjar kričati jel, zbežala sta tolovaja in je pri tej priložnosti stareji Prelovšek s pištolo na usnjara strelil. Zadel ga ni bil. Pri tej priložnosti omenimo, da je mlajši njegov brat še le 15 let star in — roparsk učenec. Oče njun sedi zaradi tatvine za šest let na Gradu. Usnjar je napad v Mengši naznanil c. kr. orožnikom, kteri so hudeca takoj sumničili in tudi še v tisti noči proti jutru vjeli. Tudi na orožnika je mladi Prelovšek streljal. Prašamo le, kaj mu je pomagala 18mesečna ječa. Toliko, da je iz tatu napravila roparja.

(*Razsajalca*) prijeli so sinoči redarji pred gledališčem, ki je ondi policijo zmerjal. V gledaliških ulicah se jim je izpulil iz rok, ker ga je prej ko ne nevidna moč „Pihlerjeve kleti“ preveč na-se vlekla. Redar je pa zazvižgal in kakor bi trenil, prišel mu je drugi na pomoč, da sta nerodneža odgnala v zapor.

(*Nesreča*) doletela je Špelo Žulovec, 65 let staro ženo iz Podmolnika, Sosterske župnije, kopa-jočo pesek. Našli so jo včeraj popoldne na pol podsuto in mrtvo v peščenici blizu Podmolnika. Čez obraz ji je ležala smreka. Reva je ponesrečila v pravem pomenu besede iskajoč zaslužka.

(*Prerezan vrat*) spravil je na uni svet kovača Antona Merteljna iz Jesenic. Kakor pravijo je Vulkanov pomočnik močno obračtal žgano pijačo, in bolje če je pekla, ljubše mu je bila. Ta-le teden je bilo, ko sta ga z ženo, preden sta se podala k počitku za „Schlaftrunk“ porukala eno četrto litra „ta boljšega“, na kar sta šla spat. Zjutraj je bil kovač mrtev; imel je prerezan vrat. Žena pravi, da ni nič slišala in nič videla, kedaj in kdo mu je vrat pre-rezal, tako dobro je menda spala celo noč. Še le zjutraj zbudiši se zapazila je silovitega dejanja grozne posledke.

(*Pozor na cigane*), ponarejene dvajsetice in desetice ponujajo za blago, ktero bi radi imeli in

ga vkrasti ne morejo. Na Dolenjskem pri Grosupljem ponujali so tako slabo ponarejene dvajsetice, da jih je že priprosta kmetica za krivične spoznala. Ker za slab denar ni hotla dati dobrega blaga, so ga ji cigani tako speljali in sicer blizo 5 funtov prekašane govedine. Obrnili so se menda proti Gorenjskem. Družba obstoji iz mladega cigana, ki nosi vojaško lovsko opravo s krivei na kapi, in je okoli 24 let star, lepe tenkovisoke rasti in črnih kodrastih las. Prva ciganka je stara baba blizo 60 let, druga pa okoli 25; mlajša je srednje velikosti, stareja pa velika. Kmetice pozor!

Telegrami.

Budapešt, 14. novembra. Suranjska sladkorna tovarna gori. Več o požaru se še ne vé.

Pariz, 14. novembra. V poslednjih 24 urah pomrlo je 75 ljudi za koleru.

London, 15. novembra. „Morningpost“ ima iz Dongole telegram od 14. t. m. da je Wolseley prejel na 4. t. m. od Gordona pisanje, katero potrjuje umor Stewarta, Koverja in francoskega konzula. Pridal je še, da se bo lahko še dolgo branil.

London, 15. novembra. Chartum je v resnici od vseh strani od vstašev obkoljen, nič se pa ne vé, da bi bili res Gordona ubili.

London, 14. novembra. Telegram iz Dongole poroča: Begun iz Mahdijeve armade, ki je v Berber pribežal, pripovedoval je, kako da so ondi prebivalci guvernerju sovražni. Gordonov parnik jih hudo nadleguje. Ko bi se le Angleži ondi prikazali, takoj bi se jim podvrgli kar od kraja. V Berberji primanjkuje že živeža in streliva.

Želodec

sme se pač gospodar in oskrbnik naših živlenskih moči imenovati, ker le z njegovo pomočjo se zavžita jedila v tečnost spreminjajo.

Želodec je neutrudljiv in priden delavec, kateri se nikoli ne spočije in vedno le edino za ohranjenje našega zdravja skrbi.

Ce pa ta nesebični pridni minister našega trupla le nekoli oboli, potem oslabijo takoj njegove moči, dobra njegova volja ne pomaga ničesar in ne more več svoje službe redno izvrševati in vsled tega trpimo le mi ljudje.

Koliko nevarnih bolezni ima svoj vzrok v slabem želodecu!!

Prva skrb vsacega človeka naj toraj bode, da varuje ta dragoceni organ svojega trupla pred vsakim napadom!

In kaj je boljše sredstvo zoper vsako želodečbo bolezen kakor

Piccolijeva želodečna esenca!

To esenco izdeluje lekarnar Piccoli v Ljubljani „pri angelu“. Dobre in koristne lastnosti te esence so predobro znane, toraj ni treba daljšega opisovanja. V kratkem e toliko, da ta Piccoli-jeva esenca zmerom zoper vsako želodečno bolezen gotovo pomaga!

Gospodu Gabrielu Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani,

Z veseljem Vam poročam, da sem cvet za želodec, kojega Vi izdelujete, rabil z najboljšim uspehom pri težkem prebavljanju in zoper zlato žilo.

Trst dne 28. novembra 1883.

Dr. D. Agostini, praktični zdravnik in kirurg.

Cvet za želodec Ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja, katerega sem velikokrat zapisoval bolnikom, je jako dobro sredstvo v slučajih zaprtja in zlote žile.

Proizvaja hitro izpraznjenje brez bolečin in ne da bi dražil čreva.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. Cambon, zdravnik za ženske in oči.

Cvet za želodec, izdelan po izvrstnem lekarničarju G. Piccoli-ju, je prav dobro sredstvo proti vsem boleznim v želodecu in trebuhu, ki imajo svoj izvir v pomanjšanju živnih moči, zaradi česar morem podpisani z najmirnejšo vestjo priporočati ta cvet.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. vitez pl. Garacuechi, zdravnik Lloydeve družbe.

Veliko let že zdravim s čistili različne bolezni, najbolje sredstvo pa je Vaš cvet za želodec, ki ima prednost, da povzroča mnogo izpraznjenj, ne da bi dražil čreva.

Trst, dne 1. oktobra 1883.

Dr. Pardo, praktičen zdravnik.

Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska, toda ne razpošilja se manj kakor 12 steklenic, ki z zavojem in voznim pisnom stanejo 1 gl. 36 kr. Pri večjih naročilih primeren odpust.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni **G. Piccoli-ja** „Pri Angelu“ v Ljubljani, na Dunajski cesti,

Tuji.

13. novembra.

Pri **Maličih**: Deiseh, Grffner, Hänicke in Welley, trg. pot., z Dunaja. — Pavel Schmid, trgovec, iz Steyra.

Pri **Stonu**: Kamilo Prine Polignac, z družino, iz Pariza. Murschetz, c. k. poročnik, iz Trsta. — Mat. Paulecker, zasebnik, iz Pulja. — Ignatz Jellene, trgovec, s sestro, iz Karlova. — Jul. vitez Gspan, c. k. nadporočnik, s Krškega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Natan Holzapfel, trg. pot., z Dunaja. — M. Apter, trg. pot., iz Tarnova. — Josip Watzak, zasebnik, iz Linca.

Orgljarja brata Zupan,

ktera sta že od leta 1879 do sedaj izdelovala cerkvene orglje po novi iznajdbi v Kropi, sta se preselila v

Kamnogorico (Steinbüchel) pri Podnartu

in odslej nadaljujeta svoje delo v novozgradenih prostorih, ter se z najodličnejšim spoštovanjem prečast. duhovščini priporočata pod firmo:

(5)

Brata Zupan.

Nujni poziv

vsem prebivalcem Avstro-Ogerskim!

Okolišine so me prisilile svojo že mnogo let obstoječo trgovino opustiti. Zatoraj razprodal bom vse blago v njej se nahajajoče, za ceno, kar je njegova naprava veljala, ker morajo prostori kakor hitro mogoče prazni biti.

Blago je vse iz jako finega, težkega in dobrega materiala in v znak svoje solidnosti vsako blago, ki bi ne bilo ugodno, rad nazaj vsamem in zamenim, kakor se komu ljubi. Vsako naročilo je toraj popolnoma varno.

Ženske srajce iz najfinejšega angl. šifona z ustavljenim pravim švicarskim vezljanjem, silno umetnim, po 1 gl. 50 kr.; tucat 16 gl. 50.

Ženski ponočni korzeti ravno tiste kakočnosti, jako dolgi in vseskozi vezljani po švicarski šegi, silno elegantni in prava lepota za vsako gospo po 1 gl. 50 kr., tucat po 16 gl. 50 kr.

Ravno tisti iz najboljšega in težkega barhenta, jako dolgi, po dolgem vezljani po 1 gl. 60 kr., tucat po 18 gl.

Ženska spodnja krila iz najfinejšega in težkega sukna, okoli in okoli plisirana in ozobčena s pravo volno vezljana po 2 gl. 80 kr.; z žametom in atlasom našita, najfinejša po 3 gl. 80 kr.; iz težkega kitičastega barhenta, lepo opisana po 1 gl. 60 kr.

Moške srajce iz najfinejšega angl. šifona s četvornatim oprsem, razne širskosti pod vratom, po 1 gl. 50 kr., tet. po 16 gl. 50 kr. Ravno tiste iz najlepšega in pravega Srollovega šifona najfinejša po francoskih vzorih narejene po 1 gl. 70 kr., tucat po 18 gl. 80 kr.; in komad po 2 gl., tucat po 22 gl. 50 kr.

Namizna prtenina z vtkanim cvetličjem, obstoji iz namiznega prta in 12 prtičev in velja le 2 gl. 85 kr. Ravno tista po francoski izpeljavi jako fina z obilnimi franžami za 12 oseb, cela garnitura za 3 gl. 45 kr. Namizna prtenina iz finega damasta z vtkanim cvetličjem obstoječa iz namiznega prta za 12 oseb 12 sličnih večjih prtičev, najbolj elegantno izdelana velja le 5 gl. 60 kr.

Wafel-brisalka vsaka za-se vmrjena in zarobljena, vsaka za-se zložena, z rudečo krajevino in z dolgimi franžami, najfinejša piketovane, prekrasne po 3 gl. 75 kr. tucat.

Naglavni robci in ogrinjače za zimo iz najfinejša Berolinske volne z dolgimi franžami v najbolj zbranih, lepih in modnih barvah, kakor so: škotska, turška, siva, modra, bela, črna, mizičasta, rudeča, rujava itd. 1 gl. 20 kr., tucat po 13 gl.

Popotni plêdi neizrečeno veliki in debeli, iz najtežkega in boljsega sukna tkani, po najbolj elegantnih angl. vzorih, kakor rujavi, sivi in melirani z dolgimi franžami. Plêdi te vrste rabijo se vsled svoje neizmerne dolgoti in širjave lahko za obleko, za odejo na popotovanji, za na posteljo, za šavle, ter se dá celo po 20letni rabi iz vsakega napraviti še dvojna jako elegantna obleka. Tak plêd nadomesti vsakemu površno suknjo, dežni plašč, paletot popolnoma. Prve vrste 5 gl. 50 kr., druge vrste po 4 gl. 50 kr.

Domače platno v kosovih po 30 vatlov velikih, najtežji in najtehtnejši izdelek za domačo rabo, ¾ širok po 7 gl. 50 kr., ¼ širok po 5 gl. 50 kr. kos. Cena bombažu silno raste in se bo platno v kratkem ceno podvojila, toraj se vsakemu priporoča, kolikor mogoče hitra preskrbitev s platnom.

Svilnati žepni robci iz najlepše Lijonske svile, v vseh raznih barvah, vsak robeč druge barve, po 3 gl. 50 kr. tucat.

Svilnate finiške nogovice v najlepših barvah pisane, rudeče, modre, vijolčaste, rožne, rujave in plave, dolge čez kolena, 3 pare za 1 gl. 15 kr.

Gobelin-garnitura obstoječa iz dveh pogrinjal za postelje in namiznega pogrinjala s cofi iz baržuna v najsijajnejih barvah izdelana, velja le 7 gl. 50 kr.

Rjuhe iz platna težkega in močnega kakor usnje, brez šiv, prikladne za največjo posteljo ¾ široke po 1 gl. 35 kr., tucat po 15 gl.

Zagrinjala iz jute najfinejši in najboljši izdelek, težka temnikasta ali pa svitla po najbolj zbranih perzijskih, turških in indijskih vzorih z obilnimi in dolgimi franžami po 3 metre 30 et. dolga za vsako okno, toraj par prve vrste po 5 gl., druge vrste po 4 gl. 25 kr.

Cheviot-Diagonal-blago za moško obleko za jesen in za zimo iz tkane čiste ovčje volne v vseh najnovejših in modnih barvah, gladko in melirano, najboljše kvalitete, sivo, rujavo, modro, olivnato in črno. Blaga zadosti za celo obleko velja le 6 gl. Vzori (muštri) se pa ne pošiljajo nobeni in po nikaki ceni.

Kdor naroči najmanj za 20 goldinarjev blaga, dobi za nagrado, toraj zastoj krasen zlat prstan s tirkisom obdanim z biseri. Zlato je 6karatno, lepo izdelano in silno elegantno.

Naroča naj se le proti ces. kralj. poštnem povzetju ali pa proti predplači pri

Waarenhaus J. H. Rabinovics,

WIEN, Schiffamtsgasse 20.

(3)

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman,
krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni.

(11)